

Landbruks- og matdepartementet
P.b. 8007 Dep.
0030 Oslo

Ref: 14/1006-

Vår ref.: 16/35946

Dato: 06.06.16

HØRING – ENDRING AV FORSKRIFT OM HOLD AV STORFE, UTSETTELSE AV LØSDRIFTSKRAV

Det vises til Landbruks- og matdepartementets høringsbrev av 20.05.16 hvor det ønskes merknader til forslaget om å endre overgangsbestemmelsene i forskrift om hold av storfe. Endringen innebærer at båsfjøs som var i bruk til storfe 22. april 2004, og som har vært i sammenhengende bruk til storfe siden denne datoen, kan brukes fram til 1. januar 2034.

Det foreslås kompensierende tiltak for å ivareta hensynet til dyrevelferd i overgangsperioden. Kravene til beitebruk utvides for de som fremdeles har båsfjøs etter 1. januar 2024. Hovedregelen er at storfe i disse besetningene skal få mosjon og bevegelse på beite i minst 16 uker i sommerhalvåret. I tillegg skal dyr i båsfjøs ha mulighet til regelmessig mosjon og fri bevegelse resten av året.

Veterinærinstituttets vurdering

I «Stortingsmelding nr. 12 (2002-2003) om dyrehold og dyrevelferd» fastslås det at «Oppbinding av ku på bås er en av de situasjoner i vårt dyrehold hvor frihetsberøvelsen for dyrene er aller størst. Bevegelsesfriheten reduseres ytterligere ved bruk av kutrener. Det ønskes en utvikling der alt storfe skal gis mulighet for fri bevegelse».

Løsdrift har fordeler i forhold til båsfjøs når det gjelder mosjon og fri bevegelse, utøvelse av naturlig atferd og sosial samhandling med andre dyr. Mosjon gir dyra bedre kondisjon, blodsirkulasjon og bevegelsesevne (Gustafson, 1994). Dyra kan legge seg og reise seg på en

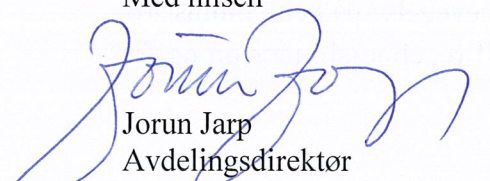
mer naturlig måte i løsdrift. Det er også helsemessige effekter ved hold av storfe i løsdrift, slik som redusert forekomst av ketose og bedre fruktbarhet. Det kan imidlertid være utfordringer med klauvhelse i løsdriftsfjøs. «Mobbing» av dyr nederst på rangstigen kan også være et problem. I løsdriftsfjøs vil en imidlertid slippe bruk av kutrener, noe som er forbudt i Sverige.

Trampler (2002) påpekte at kyr bør bli mosjonert minst tre ganger i uka og i minst en til to timer per gang slik at rangordningen ikke må etableres på nytt hver gang. Det beste er imidlertid daglig mosjonering. Ved slik praksis er dyra roligere, og det er lettere å oppdage brunst. Beiteperioden gir storfe muligheter til å utøve naturlig atferd som fri bevegelse, beiting og sosial interaksjon, og det er påvist redusert forekomst av aggresjon, halthet og mastitt ved tilgang til beite (Keyserlingk et al., 2009).

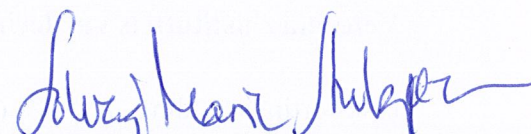
Veterinærinstituttet mener at løsdrift totalt sett gir bedre grunnlag for god dyrevelferd enn bås fjøs, fordi det gir dyra adgang til mosjon og fri bevegelse, utøvelse av naturlig atferd samt at dyra får dekket sosiale behov. Beiting er gunstig for dyrevelferden, og adgang til mosjon og fri bevegelse også utenom beiteperioden er positivt for dyra. Fravær av kutrener er også en fordel ved løsdrift. Et eventuelt unntak fra løsdriftskravet må derfor formuleres slik at storfe kun kan holdes i godt utformede og velfungerende bås fjøs med beitetid på minst 16 uker i sommerhalvåret, og hvor dyra ellers er sikret i utgangspunktet daglig adgang til mosjon og fri bevegelse.

Det kan være praktiske og økonomiske ulemper ved de kompensatoriske tiltakene, slik som for eksempel praktiske vanskeligheter forbundet med å slippe dyra ut av fjøset hver dag. Det er derfor behov for mer kunnskap om hvordan det best kan tilrettelegges for mosjon og fri bevegelse utenom beiteperioden for kyr på bås fjøs. Dette er svært viktig for å ivareta kravet til god dyrevelferd for storfe, og derved sikre at dyra «*behandles godt og beskyttes mot fare for unødige påkjenninger og belastninger*» slik Dyrevelferdsloven forutsetter.

Med hilsen

Jorun Jarp
Avdelingsdirektør
Helseovervåkingsavdelingen

Cecilie Mejdell
Fagansvarlig dyrevelferd

Solveig Marie Stubsjøen
Fagansvarlig dyrevelferd